

KONEYRITTÄJÄT

Koneyrittäjien liitto

LV M056:00/2008

SAAPUNUT

06-05-2009

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 Valtioneuvosto

4.5.2009

Lausunto

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä laeiksi väylävirastosta ja liikenteen turvallisuusvirastosta

Koneyrittäjien liiton mielestä väyläviraston perustamishanke on kannatettava ja oikean suuntainen melkein kaikkia liikennejärjestelmiä (pois lukien ilmailulaitos) yhdestä virastosta koordinoitusti johdettu malli. Tänä päivänä liikenneverkot toimivat kansainvälisen toiminnan alustana. Suomen liikenneverkot ovat osa globaalia logistista järjestelmää. valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittäminen tapahtuisi yhdestä virastosta. Tämän takia on perusteltua, että liikennejärjestelmien hallinto on keskitetty yhteen paikkaan väylävirastoon. Keskittämällä voidaan saavuttaa hallintosäästöjä ja edistää tuottavuutta viranomaisyhteistyössä.

Lisäksi toteamme seuraavaa;

1) Väyläviraston yhtenä keskeisenä tavoitteena on saada maarakennusalan tuottavuuden kohentaminen. Mielestämme viraston tulee huolehtia hankintatoimensa kaikissa liikennemuodoissa niin, että ylläpito- ja rakennustöiden hankintamenettelyjä kehitetään määrätietoisesti yhdenmukaisiksi.

Julkisen vallan rahoituksen kautta on oltava tarjolla toimivat markkinat niin, että myös pk-yritykset voivat tarjota suoraan tai yhteenliittymien kautta palvelujaan. Miljoonaluokan hankkeiden rinnalla on oltava tarjolla pienempiä hankkeita. Alan urakkakoot ovat usean vuoden ajan kasvaneet suuriksi niin kunnossapidossa kuin hoidossa ja uudisrakentamisessa. Näitä urakoita ei voi tarjota enää kuin muuta suuri yritys ja osa urakoita on vaatinut jopa niiltäkin yhteenliittymiä. Perinteinen urakointitapa on Suomessa vähentynyt.

2) On hyvä, että virastoihin tulee kuulumaan liikennejärjestelmä likimain kokonaisuudessaan. Kaikki liikenneväylät ja niiden liikenneolot - tiet, radat, vesiväylät ja lentoliikenne - on kyettävä suunnittelemaan, rakentamaan sekä ylläpitämään niin, että ne palvelevat yhteiskuntaa hyvin ja tehokkaasti sekä kokonaisuutena. Ilmailuhallinnon pois jäämiseen erilleen on hyvät perustellut syyt..

3) Samaan aikaan virastouudistuksen kanssa on menossa aluehallinnon kehittämishanke ALKU. Sen mukaan väylävirastojen nykyiset alueelliset yksiköt siirtyvät alueellisiin Elinkeino-, luonnonvara ja ympäristökeskuksiin ELY:n. Ne tulevat olemaan työvoima ja elinkeinoministeriön TEM alaisia, kun taas väylävirastot

kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriöön LVM. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaisi ELY:n resurssiohjauksesta, kun taas substanssiohjauksesta vastaisi liikenne- ja viestintäministeriö. Edellä mainittua aluehallintoon liittyvää muutosta ei Koneyrittäjien liitto pidä hyvänä.

4) Olemme sitä mieltä, että aluehallinto väylien ja liikenteen osalta tulee olla osa ao. substanssivirastoa, sen ohjauksessa ja rahoituksen piirissä. Koko väyläviraston ja sen aluehallinnon ministeriönä tulee olla LVM. Sama koskee turvallisuusvirastoa.

Väylävirastolla tulisi olla oma aluehallinto eli jonkinlaiset liikenne- ja väyläpiirit, jotka olisivat suuruudeltaan niin tiestön kuin liikennemäärien suhteen tasavahvat. Tämä vahvistaisi niiden asemaa väyläpolitiikassa ja väylänpidossa.

5) Lakiehdotuksen pykälässä 2 luetellaan väyläviraston 12 tehtävää. Niissä on mainittu muun muassa julkiseen liikenteeseen liittyvien sekä merenkulun ja muiden liikennemuotojen edistämiseen tarkoitettujen avustusten myöntäminen. Koneyrittäjien liitto kiinnittää huomiota, että tehtäväluettelossa ei ole mainittu yksityisteitä, joiden valtion apuun liittyvät toiminnot hoitavat nykyiset tiepiirit.

Lausuntonaan Koneyrittäjien liitto esittää, että yksityistietoimintojen kehittäminen ja edistäminen kuuluisi väylävirastolle ja valtion avustusten myöntämien ELY-keskuksiin.

6) Alan tutkimus- ja tuotekehitykseen panostaminen on mielestämme liian vähäistä. Tiepuolella 70 -luvulta alkaen noin kolmekymmentä vuotta on tehty ansiokasta arvostettua kehitystyötä. Tien- ja kadunpito tehostui, tuli taloudellisemmaksi ja on ollut huipputasoa. Sittemmin on esimerkiksi teiden kunnossapidon, varsinaiseen tekemiseen liittyvä T&K -toiminta heikentynyt. Syynä on muun muassa se, että alan yritykset ovat pääosin ja tosiasiallisesti varsin pieniä.

Varsinaisen tekemisen, tekniikan, materiaalien jne. kehittäminen teoriassa kuuluu yrityksille, mutta käytännössä on käynyt niin, että tällainen kehitys on lähes loppunut ja/tai tulokset eivät leviä laajalle vaan jäävät kehittäjille usein suurille yrityksille. Alan pk-sektorin toiminnan kehittäminen ja kehittyminen on lähes pysähtynyt.

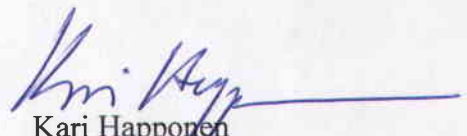
Tulevalle väylävirastolle tulee asettaa vetovastuu maa- ja vesirakentamisen kehittämisestä kokonaisuudessaan ja siis myös itse tekemisen, tekniikan yms. osalta.

Kunnioitavasti

Koneyrittäjien liitto ry

Matti Peltola
toimitusjohtaja

Kari Happonen
toimialapäällikkö